

**Szanowny Pan
Maciej Kaczyński
Burmistrz Łaz**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 4 kwietnia do 16 maja 2011 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta i Gminy Łazy za okres od 1 stycznia 2007 r. do 16 maja 2011 r. Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 26 maja 2011 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W zakresie podatku od nieruchomości:

- *W latach 2008 - 2011 zaniechano podjęcia bądź nieterminowo podejmowano czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych wobec podatników zalegających z regulowaniem zobowiązań z tytułu podatku od nieruchomości. Naruszono tym przepisy § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) w związku z przepisami art. 6 § 1 oraz art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.). Zgodnie z powyższymi przepisami, jeżeli należność nie zostanie zapłacona w terminie określonym w decyzji lub wynikającym z przepisu prawa, wierzyciel, wysłał do zobowiązanego upomnienie, z zagrożeniem wszczęcia egzekucji po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia upomnienia. Po bezskutecznym upływie terminu określonego w upomnieniu, wierzyciel wystawia tytuł wykonawczy.*
Nieprawidłowość dotyczyła następujących podatników: osób prawnych o numerach kont: 14436, 14498, 14503, 14507 oraz osób fizycznych o numerach kont: 60101, 85230, 45450, 90630, 69690, 76130, 72920, 69060, 80780 wobec których z opóźnieniem wysłano upomnienia, wystawiono tytuły wykonawcze.

Opóźnienia w wysyłaniu upomnień wynosiły od 15 do 1073 dni, natomiast okres zwłoki w wystawianiu tytułów wykonawczych wynosił od 11 do 359 dni od upływu terminu wyznaczonego w upomnieniu.

Natomiast brak wystawienia upomnień dotyczył zaległości podatników o numerach kont: nr 69690 za III i IV ratę podatku za 2009 r., nr 76130 za II, III i IV ratę podatku za 2009 r., nr 72920 za III ratę podatku za 2009 r. Zaniechano wystawienia tytułów wykonawczych na zaległości podatników o nr 80010 za II ratę podatku za 2009 r. - uregulowane w 2010 r., nr 14436 za 2008 r. i 2009 r. - uregulowane w latach 2010 i 2011, nr 14498 za 2009 r. - uregulowane w 2010 r.

Ponadto zaniechano wystawienia tytułów wykonawczych na zaległości podatnika podatku od nieruchomości od osób fizycznych o nr konta 60101 w kwocie 24.784,00 zł za lata 2002-2004, zaległości te uległy przedawnieniu. W dniu 31 grudnia 2009 r. dokonano odpisu przedawnionych zaległości.

Zadania w zakresie wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych wykonywali: Inspektor ds. księgowości podatkowej, Inspektor ds. wymiaru podatków oraz były Referent ds. księgowości podatkowej w Wydziale Finansowym. Inspektorowi ds. wymiaru podatków w Wydziale Finansowym, nie powierzono w formie pisemnej obowiązków w tym zakresie, pomimo że faktycznie zajmował się podejmowaniem czynności egzekucyjnych. Nadzór tym zakresie sprawowała p. Barbara Cyganek – Skarbnik Gminy Łazy.

Wniosek nr 1

Przeanalizować pozostałe istniejące zaległości podatkowe i podjąć działania zmierzające do zastosowania czynności egzekucyjnych wobec podatników posiadających zaległości nieobjęte upomnieniami i tytułami wykonawczymi, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 i § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.) oraz art. 6 § 1 oraz art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Powierzyć na piśmie Inspektorowi ds. wymiaru podatków w Wydziale Finansowym obowiązki w zakresie podejmowania czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych w stosunku do zaległości podatkowych, mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie gospodarowania mieniem komunalnym:

- *W roku 2009, przy sprzedaży w trybie bezprzetargowym lokali mieszkalnych położonych w Łazach przy ul. Spółdzielczej 8 nr lokalu 11 i 27, przy ul. Spółdzielczej 8A nr lokalu 4 oraz przy ul. Jesionowej 4 nr lokalu 30, na rzecz ich dotychczasowych najemców, stwierdzono, że:*
 - *nieprawidłowo zastosowano bonifikatę od ceny lokali mieszkalnych poprzez zaniechanie jej zastosowania do pierwszej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntu w wysokości 90%. Powyższe było niezgodne z przepisem art. 68 ust. 1a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami – obowiązującym od dnia 22 października 2007 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Stosownie do*

powyższego przepisu w przypadku, gdy nieruchomość jest sprzedawana jako lokal mieszkalny, bonifikata obejmuje cenę lokalu, w tym cenę udziału w prawie własności gruntu lub w przypadku gdy udział obejmuje prawo użytkowania wieczystego, pierwszą opłatę z tego tytułu.

Na skutek powyższego, cenę sprzedaży ww. lokali mieszkalnych zawyżono o łączną kwotę 2.171,76 zł.

- *od nabywców lokali mieszkalnych pobierano opłaty za sporządzenie wyceny lokalu. W obowiązujących przepisach regulujących sprawy z zakresu zbywania nieruchomości, brak jest podstaw do obciążenia nabywcy kosztami z tytułu sporządzenia operatu szacunkowego. Stosownie do przepisów art. 12 i art. 25 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.), organy działające za jednostkę samorządu terytorialnego, są zobowiązane do gospodarowania nieruchomościami w sposób zgodny z zasadami prawidłowej gospodarki, w tym do zapewnienia wyceny nieruchomości.*
- *zaniechano sporządzenia wykazów nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, czym naruszono art. 35 ust. 1 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami. Zgodnie z przytoczonym przepisem, właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.*

Ponadto ustalono, że w przypadku sprzedaży lokali mieszkalnych przy ul. Jesionowej 4 nr lokalu 30 oraz przy ul. Spółdzielczej 8A nr lokalu 4, do protokołów uzgodnień spisanych pomiędzy Gminą Łazy a najemcami lokali wprowadzono zapis, iż najemca nabywając lokal na własność, korzysta z udzielonej bonifikaty od ceny lokalu w wysokości 90% i oświadcza, że rezygnuje z wypłacenia kaucji mieszkaniowej. Powyższe stoi w sprzeczności z postanowieniami art. 6 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 z późn. zm.), zgodnie z którymi zwaloryzowana kaucja podlega zwrotowi w ciągu miesiąca od dnia nabycia własności lokalu przez najemcę.

Sprawami związanymi ze sprzedażą lokali mieszkalnych zajmował się Inspektor Wydziału Gospodarki Komunalnej i Lokalowej oraz Kierownik tego Wydziału.

Gospodarowanie gminnym zasobem nieruchomości należało do p. Macieja Kaczyńskiego – Burmistrza Łaz.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Miejskiego w Łazach w zakresie przeprowadzania postępowań na sprzedaż lokali mieszkalnych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- *Brak należytego nadzoru nad realizacją umów najmu ruchomości zawartych z najemcą o nr karty kontowej 00027981/10, tj.: umowy (bez numeru) z 30 grudnia 2002 r. wraz z aneksem nr 1 z 1 lutego 2005 r., umowy nr 100 WK/34/05 z 29 czerwca 2005 r. wraz z aneksami: nr 1 z 1 grudnia 2005 r., nr 2 i nr 3 (brak daty zawarcia), nr 4 z 26 marca 2007 r., umowy najmu nr 128-WK/18/2008 z 1 czerwca 2008 r. oraz nr 1/WK-1/2008 z 29 grudnia 2008 r. Zgodnie z postanowieniami § 9 ww. umów, po ustaniu stosunku najmu Najemca zobowiązany był niezwłocznie zwrócić przedmiot najmu w stanie niepogorszonym. W trakcie realizacji umów, poszczególne ruchomości zwracano wynajmującemu, a następnie likwidowano, jako zużyte na skutek długotrwałego użytkowania, bez możliwości naprawy. Z treści umów wynikało, iż ruchomości znajdowały się w stanie przydatnym do umówionego użytku. Zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) do zadań Burmistrza Łaz należy gospodarowanie mieniem komunalnym. Ponadto, zgodnie z art. 50 ww. ustawy, obowiązkiem osób uczestniczących w zarządzaniu mieniem komunalnym jest zachowanie szczególnej staranności przy wykonywaniu zarządu zgodnie z przeznaczeniem tego mienia i jego ochrona.*

Powyższe dotyczyło następujących ruchomości:

- *3 samochodów STAR 28, które wyłączono z umowy najmu aneksem nr 1 z 1 lutego 2005 r., a następnie sporządzono protokół zniszczenia/zużycia oraz dowód wewnętrzny LT, uznając powyższe auta jako zużyte na skutek długotrwałego użytkowania, bez możliwości naprawy. Auta następnie sprzedano.*
- *13 kontenerów oraz 18 pojemników, które zdjęto z umowy najmu aneksem nr 1 z 1 lutego 2005 r.*
- *samochodu Nysa, wyłączono z umowy najmu aneksem nr 1 z 1 grudnia 2005 r., (samochód zezłomowano).*
- *samochodu piaskarki Star 28 oraz z 1 sztuki przyczepy/ciągnika, wyłączonych aneksem nr 2 (brak daty zawarcia) obowiązującym od 1 kwietnia 2006 r., które następnie sprzedano jako złom.*
- *1 sztuki piły do asfaltu, wyłączonej z umowy najmu aneksem nr 3 (brak daty zawarcia) obowiązującym od 1 maja 2006 r.*
- *kosiarki listwowej, wyłączonej ze stanu umowy najmu, umową nr 1/WK-1/2008 z 29 grudnia 2008 r.*

W związku z likwidacją powyższych ruchomości, sporządzone zostały protokoły zniszczenia/zużycia oraz dowody wewnętrzne LT.

Umowę najmu: (bez numeru) z 30 grudnia 2002 r. wraz z aneksem nr 1 z 1 lutego 2005 r. oraz umowę nr 100 WK/34/05 z 29 czerwca 2005 r. wraz z aneksami nr 1 z 1 grudnia 2005 r., nr 2 i nr 3 (brak daty zawarcia) zawarł p. Tadeusz Czop – były Burmistrz Miasta i Gminy Łazy. Aneks nr 4 z 26 marca 2007 r. do umowy nr 100 WK/34/05 oraz umowy: nr 128-WK/18/2008 z 1 czerwca 2008 r. oraz nr 1/WK-1/2008 z 29 grudnia 2008 r. podpisał p. Maciej Kaczyński – Burmistrz Łaz.

Sprawy związane z najmem ruchomości należały do zakresu działania Wydziału Gospodarki Komunalnej i Lokalowej, nadzór w tym zakresie pełnił Kierownik tego Wydziału.

W toku kontroli ustalono ponadto, iż w Urzędzie Miejskim w Łazach, nie wprowadzono procedur wewnętrznych w zakresie oddawania w najem ruchomości stanowiących własność Gminy Łazy oraz zasad gromadzenia dochodów z tego tytułu. Ustalenie w formie pisemnej procedur kontroli zarządczej, a uprzednio kontroli finansowej, należało

do obowiązków kierownika jednostki. Zgodnie bowiem z przepisami art. 68 ust. 2 pkt 1 i pkt 4 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), celem kontroli zarządczej jest zapewnienie m.in. zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, a także ochrony zasobów. Zgodnie natomiast z art. 35a ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.) kontrola finansowa w jednostkach sektora finansów publicznych dotyczyła procesów związanych z gromadzeniem i rozdysonowaniem środków publicznych oraz gospodarowaniem mieniem. Stosownie do przepisu art. 47 ust. 2 i ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.), kontrola finansowa obejmowała procedury dotyczące m. in. procesów pobierania i gromadzenia środków publicznych.

- Nieprawidłowe ustalenie wysokości czynszu za 200m² placu w umowie najmu nr 39/WK/18/05 z 3 stycznia 2005 r. zawartej z najemcą o nr karty kontowej 00027981/10. Błędnie bowiem wyliczony został podatek VAT, jak i łączna kwota czynszu brutto. Łączna wysokość czynszu wynikająca z umowy to kwota 529,48 zł, podczas gdy prawidłowe wyliczenie powinno wynieść 773,48 zł. Umowa obowiązywała w okresie od 3 stycznia 2005 r. do 31 grudnia 2007 r. Różnica wynosi 244,00 zł za miesiąc x 36 m-cy = 8.784,00 zł.

Wskutek powyższego, na nieprawidłową kwotę czynszu najmu tj. 529,48 zł zamiast 773,48 zł wystawiano również faktury VAT w ww. okresie.

Zgodnie z art. 129 w związku z art. 92 pkt 2 ustawy z dnia 7 stycznia 2003 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.), art. 189 ust. 1 w związku z art. 138 pkt 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują następujące zasady gospodarki finansowej: ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.

Projekt umowy najmu nr 39/WK/18/05 z 3 stycznia 2005 r. przygotował były Inspektor ds. gospodarki lokalowej w Wydziale Komunalnym. Umowę najmu podpisał p. Tadeusz Czop – były Burmistrz Miasta i Gminy Łazy.

- Podanie do publicznej wiadomości, poprzez ogłoszenie w prasie w listopadzie 2008 r., wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, przed jego podpisaniem przez Burmistrza Łaz, czym naruszono art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm.). Stosownie do przywołanego przepisu właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, do oddania w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem lub dzierżawę. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.

W dniu 10 grudnia 2008 r. Burmistrz Łaz wydał Zarządzenie Nr 130/2008 w sprawie sporządzenia i podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Wykaz ukazał się natomiast w listopadowym numerze „Echa Łaz”. Powyższe dotyczyło przetargu na sprzedaż działki nr 1769/7 położonej w Wysokiej, Gmina Łazy przy ul. Paderewskiego.

- Zaniechanie zachowania 21-dniowego terminu pomiędzy doręczeniem przyszłemu nabywcy nieruchomości zawiadomienia o miejscu i terminie zawarcia umowy, a datą rozstrzygnięcia przetargu. Zgodnie z postanowieniami art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603 z późn. zm. a następnie Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), organizator przetargu jest obowiązany zawiadomić osobę ustaloną jako nabywca nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży lub oddania w użytkowanie wieczyste nieruchomości, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu. Wyznaczony termin nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia.

Powyższą nieprawidłowość stwierdzono przy sprzedaży:

- działki nr 1025/35: protokół z przeprowadzonego postępowania sporządzono 12 lipca 2010 r., natomiast zawiadomienie o wyznaczeniu terminu podpisania umowy sprzedaży doręczono przyszłemu nabywcy 3 września 2010 r.,
- działki nr 860/171: protokół z przeprowadzonego postępowania sporządzono 26 listopada 2009 r., zawiadomienie o wyznaczeniu terminu podpisania umowy sprzedaży doręczono przyszłemu nabywcy 12 lutego 2010 r.,

Prowadzenie spraw związanych ze sprzedażą nieruchomości należały do zakresu obowiązków Inspektora ds. gospodarowania nieruchomościami w Wydziale Gospodarowania Nieruchomościami. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Wydziału.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Gospodarowania Nieruchomościami w zakresie przygotowania i przeprowadzania postępowań na sprzedaż nieruchomości, stosownie do wymogów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

- Zaniechanie ustanowienia prawa użytkowania nieruchomości na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łazach w formie aktu notarialnego, co było wymagane przepisami art. 244 § 1 oraz 245 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) w związku z przepisem art. 53 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 z późn. zm.). Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łazach, korzysta z nieruchomości na podstawie umowy użytkowania z 17 lipca 2003 r. oraz aneksu nr 1/2005 z 6 czerwca 2005 r. Zgodnie z postanowieniami ww. umowy, w bezpłatne użytkowanie oddano działkę położoną w Chruszczobrodzie zabudowaną budynkiem Wiejskiego Ośrodka Zdrowia, działkę położoną w Niegowonicach zabudowaną budynkiem Wiejskiego Ośrodka Zdrowia, działkę położoną w Łazach zabudowaną budynkiem Przychodni Rejonowo-Specjalistycznej oraz lokale w budynku Wiejskiego Ośrodka Zdrowia w Wysokiej, jak i mienie ruchome stanowiące ich wyposażenie. W myśl przepisu art. 53 ww. ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej gospodaruje samodzielnie przekazanymi w nieodpłatne użytkowanie nieruchomościami i majątkiem Skarbu Państwa lub komunalnym oraz majątkiem własnym. Natomiast zgodnie z przepisami art. 244 § 1 oraz art. 245 § 2 ww. ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny, dla oświadczenia właściciela, który ustanawia prawo użytkowania potrzebna jest forma aktu notarialnego.

Umowę użytkowania z 17 lipca 2003 r. oraz aneks nr 1/2005 z 6 czerwca 2005 r. podpisał p. Tadeusz Czop – były Burmistrz Miasta i Gminy Łazy.

Zadania związane z gospodarką nieruchomościami w tym zakresie wykonywali pracownicy Wydziału Gospodarowania Nieruchomościami oraz byłego Wydziału Infrastruktury. Nadzór w tym zakresie sprawowali Kierownicy obu Wydziałów.

Wniosek nr 5

Podjąć działania mające na celu ustanowienie prawa użytkowania nieruchomości na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Łazach, stosownie do wymogów przepisów art. 244 § 1 oraz art. 245 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.) w związku z przepisem art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. Nr 112, poz. 654).

W zakresie dochodów budżetowych:

- *Zawarcie, w dniu 27 czerwca 2008 r., czterech umów najmu na następne 3 lata, pomimo braku zgody Rady Miejskiej w Łazach, czym naruszono art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) w brzmieniu obowiązującym od dnia 22 października 2007 r. Zgodnie z przytoczonym przepisem, do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących: zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad burmistrz mógł dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy.*

Powyższe dotyczyło umów zawartych z najemcami o nr kart kontowych: 009121, 009124, 009123, które zawarte zostały na czas nieokreślony 26 lipca 2000 r. Dnia 1 lipca 2005 r. do ww. umów podpisano aneksy, przekształcając je w umowy na czas określony, obowiązujące przez kolejne 3 lata tj. od 1 lipca 2005 r. do 30 czerwca 2008 r. Dnia 27 czerwca 2008 r. z ww. najemcami podpisano kolejną umowę najmu na następne 3 lata, tj.:

- *umowę najmu nr 152/WK/25/2008 z dnia 27 czerwca 2008 r. wraz z aneksem zawartym 14 lipca 2009 r. (nr 009124);*
- *umowę najmu nr 151/WK/24/2008 z dnia 27 czerwca 2008 r. wraz z aneksem zawartym 28 kwietnia 2009 r. (nr 009121);*
- *umowę najmu nr 153/WK/26/2008 z dnia 27 czerwca 2008 r. wraz z aneksami zawartymi 28 kwietnia 2009 r. oraz 29 grudnia 2009 r. (nr 009123);*
- *umowę najmu nr 154/WK/27/2008 z dnia 27 czerwca 2008 r. wraz z aneksem zawartym 28 kwietnia 2009 r. (nr j.w. 009123).*

Zauważyć należy, iż na dzień zawarcia umów tj. 27 czerwca 2008 r. obowiązywała Uchwała Nr V/28/03 Rady Miejskiej w Łazach z dnia 27 lutego 2003 r. w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania i najmu na okres dłuższy niż trzy lata. Na podstawie tej uchwały Rada Miejska nie mogła udzielić zgody na zawarcie kolejnych umów, zawartych po umowie na trzy lata, gdyż obowiązek udzielenia zgody Rady w powyższym zakresie, wprowadzony został do art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. a ww. ustawy o samorządzie gminnym, dopiero nowelizacją tej ustawy, która weszła w życie 22 października 2007 r. Z kolei, Uchwała Rady Miejskiej w Łazach, podjęta

w dniu zawarcia powyższych umów tj. 27 czerwca 2008 r. Nr XVI/154/08 w sprawie zasad nabywania, zbywania, obciążania, wynajmowania i wdzierżawiania nieruchomości wchodzących w skład gminnego zasobu nieruchomości, weszła w życie po 14 dniach od daty ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego, 29 sierpnia 2008 r. Wobec powyższego, na dzień zawarcia powyższych umów najmu, jeszcze nie obowiązywała.

Sprawy związane z najmem lokali użytkowych, należały do zakresu działania Wydziału Gospodarki Komunalnej i Lokalowej.

Umowy najmu z dnia 27 czerwca 2008 r. o nr: 151/WK/24/2008, 152/WK/25/2008, 153/WK/26/2008, 154/WK/27/2008 wraz z aneksami podpisał p. Maciej Kaczyński - Burmistrz Łaz.

- Zaniechanie naliczenia, przypisania a następnie wyegzekwowania odsetek od nieterminowo uregulowanych należności z tytułu czynszu najmu. Powyższe naruszyło przepisy art. 189 związku z art. 138 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.) a następnie art. 254 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2003 r. Nr 203, poz. 1966 z późn. zm., a następnie Dz. U. z 2008 Nr 88, poz. 539 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526) w związku z postanowieniami art. 481 ustawy z dnia 23 czerwca 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.). Nieprawidłowość stwierdzono w przypadku najemców o nr kart kontowych:

- najemca o nr 009121 - osiem nieterminowych wpłat w latach 2008 – 2010,
- najemca o nr 009124 - pięć nieterminowych wpłat w latach 2008 – 2010,
- najemca o nr 009123 - trzynaście nieterminowych wpłat w latach 2008 – 2011,
- najemca o nr 009340 - osiem nieterminowych wpłat w latach 2008 - 2011 r.

Opóźnienie w regulowaniu należności wynosiło od jednego do stu dwudziestu sześciu dni.

Kontrola terminowości wpłat z tytułu czynszu najmu, naliczanie odsetek z tytułu nieterminowych wpłat czynszu najmu oraz ich egzekucja należała do zakresu obowiązków Inspektora ds. wymiaru podatków i księgowości niepodatkowej w Wydziale Finansowym (poprzednio na stanowisku Referenta ds. zasobów mieszkaniowych).

Nadto ustalono, że wskazanemu pracownikowi w dniu 10 grudnia 2010 r. przyznano nowy zakres czynności, z którego nie wynikały obowiązki w powyższym zakresie, które pracownik faktycznie wykonywał. Bezpośrednim przełożonym wskazanego pracownika była p. Barbara Cyganek – Skarbnik Gminy Łazy.

Wniosek nr 6

Przeanalizować terminowość wpłat czynszu dokonanych przez najemców w latach 2007 – 2011, a w przypadku stwierdzenia opóźnień we wpłatach czynszu naliczyć, przypisać oraz wyegzekwować należne odsetki od nieterminowych wpłat czynszu, mając na uwadze przepisy art. 254 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz art. 4 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526) w związku z postanowieniami art. 481 ustawy z dnia 23 czerwca 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie naliczania i egzekwowania odsetek za nieterminowe regulowanie należności wynikających z zawartych umów najmu, mając na uwadze przepis art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Wniosek nr 8

Powierzyć na piśmie Inspektorowi ds. wymiaru podatków i księgowości niepodatkowej w Wydziale Finansowym, obowiązki w zakresie kontroli terminowości wpłat z tytułu czynszu najmu, naliczania odsetek z tytułu nieterminowych wpłat czynszu najmu oraz ich egzekucję, mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *Zaniechanie udzielenia p. Maciejowi Kaczyńskiemu - Burmistrzowi Łaz, zaległego urlopu wypoczynkowego za rok 2009 w terminie określonym w art. 168 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks Pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.). Zgodnie ze wskazanym przepisem, urlop powinien być udzielony najpóźniej do końca pierwszego kwartału roku następnego za rok poprzedni.*

Powyższe skutkowało wypłaceniem w dniu 8 grudnia 2010 r. ekwiwalentu za niewykorzystany w roku 2009 urlop wypoczynkowy w ilości 7 dni w kwocie 6.317,00 zł brutto. Wypłaty dokonano na podstawie pisma Przewodniczącego Rady Miejskiej w Łazach nr K.1020-1/10 z 1 grudnia 2010 r.

Zgodnie z art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 223, poz. 1458) czynności z zakresu prawa pracy wobec burmistrza związane z nawiązaniem i rozwiązaniem stosunku pracy, wykonuje przewodniczący rady gminy, pozostałe czynności natomiast - wyznaczona przez burmistrza osoba zastępująca lub sekretarz gminy. Zarządzeniem Nr 134/2008 Burmistrza Łaz z dnia 31 grudnia 2008 r. Sekretarza Gminy Łazy upoważniono do wykonywania pozostałych czynności z zakresu prawa pracy wobec Burmistrza niezastrzeżonych dla Rady Miejskiej oraz Przewodniczącego Rady Miejskiej.

Wobec powyższego, Przewodniczący Rady Miejskiej w Łazach nie był upoważniony do podpisywania pisma w sprawie wypłaty ekwiwalentu Burmistrzowi Łaz.

W zakresie rozliczenia z jednostkami organizacyjnymi:

- *W 2011 r. kierownicy podległych Burmistrzowi Miasta Łazy samorządowych jednostek organizacyjnych: Ośrodka Sportu i Rekreacji w Łazach oraz Publicznego Przedszkola Nr 1 w Łazach, nie dochowali terminowego przekazania jednostkowych sprawozdań budżetowych - Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego i Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2010 r. Powyższe stanowiło naruszenie postanowień § 18 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103).*

Zgodnie z treścią załącznika Nr 44 do ww. rozporządzenia, termin składania sprawozdań rocznych Rb-28S i Rb-27S przez jednostki organizacyjne upływa nie później niż 1 lutego. Jednostki przekazały sprawozdania do Urzędu Miejskiego w Łazach:

- 4 lutego 2011 r. tj. 3 dni po terminie, co dotyczyło sprawozdań Rb-28S i RB-27S za ww. okres, złożonych przez Ośrodek Sportu i Rekreacji w Łazach;
- 3 lutego 2011 r. tj. 2 dni po terminie, co dotyczyło sprawozdania Rb-28S za ww. okres oraz 2 lutego 2011 r. tj. 1 dzień po terminie, co dotyczyło sprawozdania Rb-27S za ww. okres, tj. sprawozdań złożonych przez Publiczne Przedszkole Nr 1 w Łazach.

Stosownie do § 4 pkt 3 lit. b ww. rozporządzenia do sporządzania sprawozdań jednostkowych zobowiązani są kierownicy jednostek organizacyjnych na podstawie ksiąg rachunkowych. Natomiast stosownie do § 6 ust. 1 pkt 3 ww. rozporządzenia, do Burmistrza Miasta Łazy należało sporządzenie sprawozdań zbiorczych na podstawie sprawozdań jednostkowych.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad kierownikami jednostek organizacyjnych Gminy Łazy w zakresie składania sprawozdań budżetowych w terminach wynikających z przepisów rozporządzenia Ministrów Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), mając na uwadze przepisy art. 68 i 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie księgowości:

- *W Urzędzie Miejskim w Łazach w latach 2010-2011 (do dnia zakończenia kontroli) nie prowadzono księgowej ewidencji analitycznej w zakresie wymagalności zobowiązań. W obowiązujących zakładowych planach kont wprowadzonych: Zarządzeniem Nr 137/09 Burmistrza Łaz z dnia 31 grudnia 2009 r. oraz Zarządzeniem Nr 103/10 Burmistrza Łaz z dnia 20 września 2010 r., nie wskazano zasad ewidencjonowania zobowiązań wymagalnych. Według informacji złożonej przez Skarbnika Gminy, w ww. okresie nie zachodziła konieczność prowadzenia ewidencji zobowiązań wymagalnych, ponieważ takie zobowiązania w jednostce nie wystąpiły.*
W powyższych zarządzeniach nie określono także działania opcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatkach od nieruchomości, rolnym, od środków transportowych. Ewidencję księgową organu podatkowego prowadzono komputerowo, z systemu bezpośrednio generowane było sprawozdanie Rb-27S – z wykonania planu dochodów budżetowych. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), określając zasady (politykę) rachunkowości należy zapewnić wyodrębnienie w rachunkowości wszystkich zdarzeń istotnych do oceny sytuacji majątkowej i finansowej jednostki, przy zachowaniu zasady ostrożności. Ponadto, w myśl § 12 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planu kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) – zakładowy plan kont powinien zapewniać możliwość sporządzenia sprawozdań finansowych, sprawozdań budżetowych lub innych sprawozdań określonych w odrębnych przepisach.
- *W obowiązujących zakładowych planach kont wprowadzonych: Zarządzeniem Nr 137/09 Burmistrza Łaz z dnia 31 grudnia 2009 r. oraz Zarządzeniem Nr 103/10 Burmistrza Łaz z dnia 20 września 2010 r., nie uwzględniono pozabilansowych kont w jednostce Urząd Miejski: 990 - „Rozrachunki z osobami trzecimi z tytułu ich odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe podatnika”, 991 - „Rozrachunki z inkasentami z tytułu*

pobieranych przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników” oraz nie opisano zasad klasyfikacji operacji gospodarczych na tych kontach. Powyższe było niezgodne z przepisem art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Nie ujęto także bilansowego konta 249 - (bez nazwy) występującego w księgach rachunkowych budżetu w 2010 r. oraz pozabilansowego koda 092 - „Poręczenia” na których prowadzona była ewidencja operacji.

Ponadto w powyższych zarządzeniach regulujących zasady rachunkowości, wystąpiły rozbieżności pomiędzy wykazem kont a opisem zasad funkcjonowania kont. Dotyczyło to następujących kont bilansowych: 139, 225, 290, 904, 073, 132, 249, 751, 840 oraz kont pozabilansowych: 993, 981. Natomiast konto 903 - „Niewykonane wydatki” w ogóle nie zostało uwzględnione.

Częściowo rozbieżności pomiędzy wykazem kont a opisem zasad funkcjonowania kont, zostały przeniesione do zakładowego planu kont wprowadzonego Zarządzeniem Burmistrza Łaz Nr 103/10 z dnia 20 września 2010 r.

Jednocześnie stwierdzono, że w jednostce nie uaktualniono zasad rachunkowości podatków, w tym planu kont dla księgowości podatkowej oraz ewidencji i poboru podatków i opłat, celem dostosowania do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375). Ostatnią obowiązującą w jednostce dokumentacją w tym zakresie były zasady prowadzenia rachunkowości podatkowej wprowadzone Zarządzeniem Nr 80/06 Burmistrza Łaz z dnia 31 października 2006 r.

Zgodnie z przepisem art. 40 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), plany kont dla budżetów i jednostek budżetowych samorządu terytorialnego powinny zapewniać przejrzystość planów kont oraz charakter prowadzonej działalności.

Przygotowanie projektów przepisów wewnętrznych dotyczących rachunkowości należało do zadań p. Barbary Cyganek – Skarbnika Gminy Łazy. Ustalenie i aktualizacja dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości należało do kierownika jednostki, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Wniosek nr 10

Uzupełnić przepisy wewnętrzne regulujące politykę rachunkowości Urzędu Miejskiego w Łazach o zasady prowadzenia ewidencji księgowej w zakresie wymagalności zobowiązań, opis działania opcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatkach, konta (990, 991, 249, 092), a ponadto zapewnić zgodność wykazu kont z ich opisem funkcjonowania oraz uaktualnić zasady rachunkowości w zakresie podatków, mając na uwadze postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) i postanowienia rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- *W 2010 r. w ewidencji księgowej jednostki Urząd Miejski prowadzonej na koncie 201-05-000750 ujęto rozrachunek na kwotę 522.662,35 zł wynikający z umowy nr 602/06/2010/0912/D/INN zawartej w dniu 15 czerwca 2010 r. o wykup wierzytelności przysługujących od jednostek samorządu terytorialnego (kredyt handlowy - kupiecki). Wierzytelność ta przysługiwała bankowi, z którym Gmina Łazy zawarła w dniu 24 czerwca 2010 r. porozumienie w sprawie spłaty tej wierzytelności. Powyżej wymieniona kwota wierzytelności została wykazana w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji j.s.t. według stanu na koniec IV kwartału 2010 r. w poz. D – „Uzupełniające dane o zobowiązaniach j.s.t. wynikających z zawartych umów, na okres dłuższy niż 6 miesięcy, o terminie płatności przypadającym w latach następnych”.*

Natomiast w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji j.s.t. według stanu na koniec I kwartału 2011 r. w poz. D - została wykazana kwota 496.468,96 zł.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań zawartej w załączniku nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), w przypadku gdy kredyt handlowy (kupiecki) zostanie przejęty od dostawcy (producenta) przez bank, zalicza się go do kredytów i pożyczek. Natomiast zgodnie z § 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu klasyfikacji tytułów dłużnych zaliczanych do państwowego długu publicznego, w tym do długu Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 252, poz. 1692), umowy nienazwane o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związane z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu, to także tytuły dłużne.

Ponadto ustalono, że w umowie nr WIR 9/2010 z dnia 5 maja 2010 r. zawartej przez Gminę Łazy z Wykonawcą określono kwotę 162.247,99 zł należną z tytułu usługi bankowej związanej z wykupem wierzytelności na dzień składania ofert, która nie została ujęta w pozabilansowej ewidencji w 2010 r. na koncie 999 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”. Z wyjaśnień złożonych w trakcie kontroli przez Skarbnika Gminy wynikało, że odsetek od wykupionej wierzytelności nie ujęto na koncie 999 ponieważ posłużono się analogią do sposobu ujmowania odsetek od kredytów i pożyczek. Tych odsetek nie ujmowano na koncie zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat, a jedynie na koncie 998 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” w wysokości planowanych do spłat w danym roku budżetowym.

Sprawozdanie łączne RB-Z na koniec IV kwartału 2010 r. zostało podpisane przez p. Macieja Kaczyńskiego – Burmistrza Łaz oraz przez p. Barbarę Cyganek – Skarbnika Gminy Łazy. Sprawozdanie łączne za I kwartał 2011 r. zostało podpisane przez p. Ilonę Pelon - Sekretarza Gminy Łazy oraz przez p. Barbarę Cyganek – Skarbnika Gminy Łazy.

Wniosek nr 11

Przeanalizować dokonane zapisy w ewidencji księgowej jednostki Urząd Miejski w zakresie wykazywanych zobowiązań wynikających z umowy nr 602/06/2010/0912/D/INN zawartej w dniu 15 czerwca 2010 r. o wykup wierzytelności przysługujących od jednostek samorządu terytorialnego oraz zawartego z bankiem w dniu 24 czerwca 2010 r. porozumienia w sprawie spłaty tej wierzytelności, w celu rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej jednostki oraz ujmowania operacji gospodarczych, zgodnie z ich treścią ekonomiczną, mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 24 ust. 2 ustawy

z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

- *Ujęcie w księgach rachunkowych na koncie 201-5-000750 w dniu 9 marca 2011 r. kwoty 8.711,04 zł jako spłaty raty wierzytelności (dokument PK 10547/192) pomimo, że operacja nastąpiła w dniu 28 lutego 2011 r., co wynikało z wyciągu bankowego (numer nieczytelny). Powyższe było niezgodne z przepisem art. 20 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), ponieważ do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić każde zdarzenie które w tym okresie nastąpiło a podstawą zapisów są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej. Ponadto saldo niezapłaconej wierzytelności wykazane na wyciągu z dnia 28 lutego 2011 r. wynosiło 505.240.32 zł, a saldo według konta 201-5-000750 wynosiło 505.178,96 zł. Różnica wynosiła 61,36 zł.*
- *W latach 2010-2011(do dnia zakończenia kontroli) podstawą zapisów na kontach księgi głównej budżetu (organu) w tym na 133 - „Rachunek budżetu” i jednostki Urząd Miejski w tym na 130 - „Rachunek bieżący jednostki” był dokument PK (polecenie księgowania), a nie dowody źródłowe. Zgodnie z zasadami funkcjonowania kont opisanych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.) a aktualnie w załączniku nr 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), zapisy na kontach zespołu – „Środki pieniężne i rachunki bankowe” winny odbywać się na podstawie dokumentów bankowych (wyciągów bankowych), w związku z koniecznością zachodzenia pełnej zgodności zapisów między jednostką a bankiem.*
- *Zaniechano prowadzenia pozabilansowej ewidencji zobowiązań warunkowych związanych z zaciągniętymi kredytami i pożyczkami, których zabezpieczeniem dla banku jest weksel in blanco oraz deklaracja wystawcy weksla in blanco. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 28 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), deklaracja wekslowa (własny weksel in blanco) może być zobowiązaniem warunkowym charakteryzującym się największym stopniem niepewności co do kwoty i terminu wymagalności. Zobowiązania warunkowe oznaczają obowiązek wykonania świadczeń, których powstanie jest uzależnione od zaistnienia określonych zdarzeń. Weksel własny in blanco ujmuje się jednostronnie na koncie pozabilansowym: Ma konta „Zobowiązania warunkowe”. W przypadku nie wywiązania się z umowy, gdy wierzyciel użyje weksla jako podstawy do rozszczenia zapłaty, dokonuje się w księgach rachunkowych stosownych zapisów w ewidencji bilansowej.*

Do obowiązków pracowników Wydziału Finansowego należało prowadzenie księgi głównej dla budżetu (organu), jednostki Urząd Miejski i pozostałych kont. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Barbara Cyganek – Skarbnik Gminy Łazy.

Wniosek nr 12

Zapewnić prowadzenie ewidencji księgowej na ww. kontach budżetu (organu) i jednostki Urząd Miejski, zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, opisanymi w polityce rachunkowości oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), jak również postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

- *W 2010 r. ujęto w planie finansowym i zrealizowano wydatki z tytułu podróży krajowych i zagranicznych radnych Gminy Łazy w dziale 750 - „Administracja publiczna”, rozdziale 75022 - „Rady gmin”, paragrafie 4410 - „Podróże służbowe krajowe” w kwocie 762,38 zł na zaplanowane 1.000,00 zł oraz paragrafie 4420 - „Podróże służbowe zagraniczne” w kwocie 5.403,75 zł na zaplanowane 5.500,00 zł. Natomiast w 2011 r. zaplanowano w paragrafie 4410 - „Podróże służbowe krajowe” wydatki w wysokości 2.000,00 zł. Powyższej zastosowana klasyfikacja budżetowa wydatków naruszyła § 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.), ponieważ paragraf 3030 – „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych”, obejmuje diety dla radnych i zwrot kosztów podróży radnym jednostek samorządu terytorialnego.*

Ponadto planowano i realizowano wydatki z tytułu wpłat składek na PFRON w dziale 750 - „Administracja publiczna”, rozdziale 75095-„Pozostała działalność”, paragrafie 4140 - „Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych”, zamiast w dziale 750 - „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 - „Urzędy gmin”, paragrafie 4140.

Przygotowywanie projektów budżetu i planów finansowych należało do p. Barbary Cyganek – Skarbnika Gminy Łazy.

Wniosek nr 13

W planowaniu wydatków, w ewidencji księgowej i sprawozdawczości budżetowej stosować obowiązującą w danym okresie klasyfikację wydatków, określoną rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 z późn. zm.).

- *Zaniechano wystawienia dyspozycji o zamknięciu z dniem 31 marca 2010 r. rachunku bankowego prowadzonego dla funduszu celowego - Gminny Fundusz Ochrony Środowiska, stosownie do przepisu art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 215, poz. 1664). Zgodnie z wystawionym przez bank potwierdzeniem sald według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. wystąpiło saldo 1,14 zł (naliczone odsetki), które było zgodne z saldem konta 135-02 - „Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia” w księgach jednostki Urząd Miejski. Zamknięcia ww. rachunku bankowego dokonano w dniu 7 stycznia 2011 r.*

Od odpowiedzialność za powyższe ponosi Kierownik Wydziału Finansowego – Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Łazach.

- *Zaniechano ujęcia na dzień 31 grudnia 2010 r. na pozabilansowym koncie 999 – „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, naliczonych wynagrodzeń pracowniczych za miesiąc grudzień 2010 r. w kwocie 263.200,86 zł, naliczonego dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2010 r. w kwocie 164.279,78 zł oraz pochodnych od wynagrodzeń za miesiąc listopad i grudzień 2010 r. i dodatkowego wynagrodzenia rocznego w łącznej kwocie 91.080,38 zł. Powyższe było niezgodne z opisem zdarzeń które winny być ujmowane na tym koncie, wynikającym z załącznika do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.), a aktualnie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).*

Do obowiązków pracowników Wydziału Finansowego należało prowadzenie ewidencji na kontach pozabilansowych. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Wydziału Finansowego – Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Łazach.

Wniosek nr 14

Dokonywać ujmowania zaangażowania wydatków na koncie 999 - „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat”, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) i zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

- *W latach 2010-2011 (do dnia zakończenia kontroli) nie prowadzono zapisów w pozabilansowej ewidencji księgowej na koncie 991 - „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobierania przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”. Zgodnie z postanowieniami § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), a poprzednio z § 12 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761), pozabilansowe konta szczegółowe prowadzone dla inkasentów otwiera się na podstawie dokumentu, z którego wynika powierzenie funkcji inkasenta. W Gminie Łazy została podjęta Uchwała Nr X/98/07 Rady Miejskiej w Łazach z dnia 26 listopada 2007 roku w sprawie ustalenia zasad poboru podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości zmieniona Uchwałą Nr XLII/341/10 Rady Miejskiej w Łazach z dnia 29 października 2010 r. Uchwały ww. wskazywały 14 osób jako inkasentów podatków.*

Ponadto ustalono, że wynagrodzenie za inkaso w powyższych latach zostało naliczone i wypłacone w złotych i groszach. Stosownie do przepisu art. 63 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), wynagrodzenie przysługujące inkasentowi winno być zaokrąglone do pełnych złotych.

Pracownicy Wydziału Finansowego odpowiedzialni byli za naliczanie i wypłatę środków z tytułu inkasa. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik Wydziału Finansowego – Główny Księgowy Urzędu Miejskiego w Łazach.

Wniosek nr 15

Zaprowadzić zapisy na koncie 991 – „Rozrachunki z inkasentami z tytułu pobierania przez nich podatków podlegających przypisaniu na kontach podatników”, stosownie do postanowień § 12 ust. 3 i § 26 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375) oraz naliczać i wypłacać wynagrodzenie za inkaso zgodnie z art. 63 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

Wniosek nr 16

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Wydziału Finansowego w zakresie prawidłowego prowadzenia ewidencji księgowej na ww. kontach bilansowych i pozabilansowych, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz postanowień rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861), mając na uwadze przepisy art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

W zakresie wydatków inwestycyjnych:

- *W zakresie udzielenia zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na realizację zadania inwestycyjnego pn. "Zagospodarowanie terenu przy ulicy Topolowej w Łazach – parking i droga łącząca ulicę Wiejską wraz ze sfinansowaniem wykonanych robót poprzez wykup wierzytelności – Etap I w 2009 r.", stwierdzono następujące nieprawidłowości:*
 - *przygotowanie postępowania w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji oraz równego traktowania wykonawców, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655).*

Zamawiający skumulował bowiem w jednym postępowaniu - dwa odrębne przedmiotowo zamówienia (roboty budowlane oraz usługę bankową), przy jednoczesnym braku możliwości składania ofert częściowych. To niewątpliwie preferowało te podmioty, które już posiadały stosowne porozumienia zapewniające im sfinansowanie wykonanych robót w systemie cesji wierzytelności. W świetle cytowanego powyżej art. 7 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych także

negatywnie ocenić należy wymóg zamawiającego wyrażony w SIWZ (pkt 2) wykupu wierzytelności wyłącznie przez bank. Żaden przepis prawa nie daje bowiem bankom wyłączności na wykup wierzytelności.

Nadmienić należy, iż wybór banku tudzież innego podmiotu działającego na zlecenie zamawiającego jako podmiotu trzeciego finansującego zamówienie, winien być dokonany z uwzględnieniem obowiązujących zamawiającego, procedur udzielania zamówień publicznych, określonych w ustawie Prawo zamówień publicznych.

- *zaniechanie przez zamawiającego poprawienia w wybranej ofercie oczywistej omyłki rachunkowej, czym naruszono przepis art. 87 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655), który stanowi, że: „zamawiający poprawia w ofercie oczywiste omyłki rachunkowe, z uwzględnieniem konsekwencji rachunkowych dokonanych poprawek”.*

Podana przez wykonawcę w formularzu ofertowym - cena ogółem za roboty budowlane oraz usługę bankową w zakresie wykupu wierzytelności – 685.210,34 zł brutto została zsumowana błędnie, gdyż w wyniku prawidłowego przeprowadzenia działania arytmetycznego powinna wynosić – 684.910,34 zł brutto.

Powyższa omyłka nie została natomiast przeniesiona do umowy w sprawie zamówienia publicznego Nr WIR 9/2010 z 5 maja 2010 r. gdyż umowne wynagrodzenie wykonawcy nie zostało zsumowane, tylko podane odrębnie dla robót budowlanych oraz usługi bankowej.

Oczywista omyłka rachunkowa winna zostać poprawiona w toku badania i oceny ofert przez Komisję przetargową powołaną na mocy Zarządzeniem Nr 16/2010 Burmistrza Łaz z dnia 3 marca 2010 r.

Przygotowanie projektu specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, należało do obowiązków Komisji Przetargowej, powołanej Zarządzeniem Nr 16/2010 Burmistrza Łaz z dnia 3 marca 2010 r.

Specyfikacja istotnych warunków zamówienia została zatwierdzona przez p. Macieja Kaczyńskiego – Burmistrza Łaz.

- *dokonanie przez zamawiającego istotnej zmiany postanowienia umowy w sprawie zamówienia publicznego Nr WIR 9/2010 z 5 maja 2010 r. pomimo, że możliwość oraz warunki dokonania takiej zmiany nie zostały przewidziane w ogłoszeniu o zamówieniu, ani też w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.*

Powyższym naruszono przepis art. 144 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655).

Na mocy aneksu Nr 1 zawartego do umowy Nr WIR 9/2010 z dnia 5 maja 2010 r. zostały zmienione postanowienia dotyczące terminu podpisania przez wykonawcę umowy o wykup wierzytelności. Zgodnie z nowym brzmieniem umownego postanowienia § 3 pkt 2.1 został wydłużony termin podpisania przez wykonawcę umowy o wykup wierzytelności z wybranym przez siebie bankiem do 45 dni (pierwotnie było 30 dni) od podpisania umowy o roboty budowlane. Zamawiający nie przewidział natomiast w ogłoszeniu o zamówieniu, ani w specyfikacji z góry wszelkich, możliwych sytuacji, w których realizacja świadczenia na określonych pierwotnie warunkach będzie nie celowa lub będzie wymagała zmian. Nie został także przewidziany zakres i warunki takich zmian umowy.

Aneks Nr 1 do umowy Nr WIR 9/2010 z dnia 5 maja 2010 r. został podpisany przez p. Macieja Kaczyńskiego – Burmistrza Łaz.

Wniosek nr 17

Wzmocnić nadzór nad członkami Komisji Przetargowej w zakresie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4** ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.